

IN DIT NUMMER

- » Wildgroei MVO-certificaten bij aanbesteden
- » Niet inschrijven bij onredelijke aanbestedingen
- » Volgeboekt: Workshop 'Ervaringen met de nieuwe aanbestedingswet'

Wildgroei MVO-certificaten bij aanbesteden

Als het om maatschappelijk ondernemen (MVO) gaat, is er een waslijst aan certificaten waarin inschrijvers veel tijd en geld (moeten) investeren. Het aantal is echter zo groot dat niet alleen inschrijvers, maar ook opdrachtgevers door de bomen het bos niet meer zien. In dat kader signaleert SMI een aantal ondoelmatige toepassingen en zet deze op een rij.

De wildgroei aan MVO-certificaten kwam aan de orde op de conferentie 'Van Lima tot Meterkast'. Aan deze conferentie die op 15 oktober jl. in Delft werd georganiseerd, leverde SMI een bijdrage over deze problematiek.

Ondoelmatige toepassingen

Certificaten kunnen bij aanbestedingen de vergelijking van de aanbiedingen makkelijker maken. Vaak echter zijn opdrachtgevers niet helder over wat zij beogen met het stellen van een certificaten-eis. Zij hebben ook moeite met het vooraf bepalen welk certificaat zij moeten uitvragen bij een aanbesteding. Anderzijds kan het te strikt voorschrijven ertoe leiden dat partijen buiten de boot vallen. In dat kader signaleert SMI een aantal ondoelmatige toepassingen van het gebruik van certificaten in het geval MVO-eisen worden gesteld.

1. Certificaat of eis past niet bij aard opdracht

Voor een installatiewerk op basis van een uitgewerkt bestek wordt een referentieproject gevraagd, waarbij specifieke duurzaamheidseisen (bijvoorbeeld EPC-waarde) worden gesteld. Eisen die door keuzes in het ontwerp vastliggen. Dit is een niet relevante eis, want in de aan te besteden opdracht met een uitgewerkt bestek ligt het ontwerp ook geheel vast. Het betreft een energie-waardebepaling waarbij de installaties er een onderdeel van vormen. Tot slot is de EPC-waarde methode slechts één van de methodes om een duurzaamheidsfactor te bepalen.

2. Social return

Social return is een arbeidsmarktproblematiek. SMI is van mening dat deze niet opgelost dient te worden via aanbestedingen, want de effecten ervan zijn voor de bedrijven zeer nadelig. Toch wordt social return vaak als verplichting opgelegd en niet zelden wordt een flinke boete in het vooruitzicht gesteld als de doelstelling niet wordt gehaald. Bij aanbestedingen wordt bovendien geen rekening gehouden met de activiteiten van ondernemingen voor de groep werkelozen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt.

3. Gebruik prestatieladders

Het behalen en behouden van prestatieladders jagen bedrijven op hoge kosten. Daarbij zijn methodes om deze te behalen, zoals de CO₂-prestatieladder, tijdrovend. Omdat de CO₂-prestatieladder sterk georiënteerd is op de CO₂-vermindering tijdens de uitvoeringsfase van een project, levert dat slechts een miniem verschil in duurzaamheid op. Er is veel meer te bereiken met duurzaam ontworpen installaties en met opdrachten, waarbij zowel ontwerp, uitvoering als onderhoudswerkzaamheden worden meegenomen. Dan loont het immers om een duurzame,

duurdere installatie te ontwerpen die in de onderhoudsfase wordt terugverdiend.

4. Relevant MVO-certificaat / zelfverklaring wordt niet gebruikt

Het vragen van een certificaat (of iets dat dezelfde criteria afdekt) kan – mits passend bij de uitvraag – een geschikt selectiemiddel zijn. Denk bijvoorbeeld aan ISO 14001. Maar als het niet als minimum eis wordt gesteld, dan is de kans groot dat te veel partijen zich aanmelden, waaronder partijen die uiteindelijk niet geschikt zijn. Wanneer op dit punt geen selectie wordt toegepast, dan leidt dat tot onnodig hogere kosten voor zowel inschrijvers als de aanbestedende partij.

Twee SMI tips bij MVO-certificaten

1. Vraag naar achterliggende MVO-aspect en -criteria:

Het is van belang te weten welk MVO-aspect relevant is voor de opdracht en welke criteria worden gesteld. Aan de hand daarvan kunt u bepalen of en welk certificaat geschikt is om aan die criteria te voldoen. Houd daarbij in de gaten dat, volgens de aanbestedingswet, de opdrachtgever bij het vragen naar certificaten ook gelijkwaardige certificaten of erkenningen moet accepteren.

2. Blijf in gesprek met aanbestedende diensten buiten of voorafgaande aan officiële aanbestedingen:

Zo krijgt u inzicht in de vraagstukken van de aanbesteder en krijgt de aanbesteder meer inzicht in wat u kunt bieden. Dat levert ook goed zicht op de certificaten die doelmatig kunnen worden ingezet.

Niet inschrijven bij onredelijke aanbestedingen

Soms besluiten geselecteerde partijen niet in te schrijven vanwege de onredelijke eisen in een aanbesteding. SMI signaleert dat dit de afgelopen periode voorkwam bij aanbestedingen van overheidsopdrachtgevers, zowel onderhandse aanbestedingen als openbare aanbestedingen met selectie. Maar ook bij aanbestedingen van private aanbesteders.

Oorzaken

Er zijn verschillende redenen waarom partijen niet inschrijven. Een veel voorkomende reden is dat er onbeperkte aansprakelijkheid moet worden geaccepteerd. Of omdat de aanbestedende partij

onvoldoende informatie verstrekt over de scope van de opdracht en partijen daardoor onverantwoorde risico's lopen. Maar ook omdat er vooraf is bepaald dat afwijkingen van de verstrekte informatie achteraf niet kunnen worden verrekend.

Melden

Niet inschrijven bij onredelijke aanbestedingen is terecht, vindt ook SMI. Het is wel van belang dat u in dat geval de aanbesteder schriftelijk op de hoogte brengt van uw besluit en van de redenen van terugtrekking. Via info@smiweb.nl kunnen bedrijven die lid zijn van UNETO-VNI ondersteuning vragen voor het opstellen van zo'n brief.

Volgeboek: Workshop 'Ervaringen met de nieuwe aanbestedingswet'

De Workshop 'Ervaringen met de nieuwe aanbestedingswet' van november 2014 was volledig volgeboekt! Vanwege de grote belangstelling organiseert SMI deze workshop volgend voorjaar opnieuw.

Colofon

SMI mail is een uitgave van UNETO-VNI en verschijnt vijf keer per jaar.

Redactie: Margreet van Deurzen

Opmaak: CommSa BV, Pijnacker

Meer informatie: Pieter van den Eijnden of Margreet van Deurzen

T 079 325 06 50 | E info@smiweb.nl | W www.smiweb.nl